

Der er i øjeblikket stor landspolitisk fokus på at sikre rent grundvand til fremtidens danskere. Også ude i kommunerne er sikringen af rent drikkevand til de kommende generationer kommet på dagsordenen og her er Ringkøbing-Skjern Kommune ingen undtagelse.

Du modtager dette brev, fordi du enten er lodsejer af én eller flere matrikler, hvorpå der er udpeget et boringsnært beskyttelsesområde (BNBO) eller er repræsentant for et vandværk, der har en eller flere borerer beliggende med BNBO, der potentielt dyrkes med erhvervsmæssig brug af pesticider. Kommunen har vurderet, at der er behov for en indsats for at beskytte BNBO'et.

Hvad er et BNBO og hvorfor skal det beskyttes?

Et BNBO er et afgrænset område tæt på en vandværksboring, hvor Miljøstyrelsen har beregnet, at der skabes en tragteffekt, når boringen suger vand op til vandværkets forbrugere. På grund af tragteffekten er der en særlig risiko for forurening af grundvandet her.

Folketinget har pålagt kommunerne at gennemgå alle BNBO inden udgangen af 2022 med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsats for at reducere risikoen for forurening med pesticider fra erhvervsmæssig anvendelse i BNBO¹. På baggrund af risikovurderinger af BNBO, skal kommunerne foranledige, at der laves frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse mellem vandværk og lodsejer inden udgangen af 2022. Efter 2022 vil Folketinget vurdere om antallet af aftaler, der er indgået for at beskytte BNBO, er tilstrækkelige for at beskytte grundvandet eller om beskyttelsen skal bestemmes ved lov.

Hvad skal der ske?

Ringkøbing-Skjern Kommune har lavet risikovurdering af de BNBO, hvor der potentielt sker erhvervsmæssig brug af pesticider og er nået frem til at en indsats er nødvendig for at beskytte BNBO'et mod pesticider fremadrettet. For den specifikke risikovurdering af jeres BNBO se nedenfor.

Nu er det lodsejer og vandværkers opgave at lave en aftale om at der fremadrettet ikke bruges pesticider indenfor BNBO. Som udgangspunkt skal der forsøges at lave en frivillig aftale. Vælger man at indgå en frivillig aftale inden udgangen af 2022, vil der være bedre muligheder for at få lavet en god aftale. Beskyttelse af BNBO via lovindgreb vil kun omfatte selve den geografiske afgrænsning af BNBO. Dette vil i mange tilfælde være uhensigtsmæssigt for lodsejeren, der dyrker jorden, da der ofte vil opstå restarealer mellem f.eks. BNBO og matrikelgrænser, der er uhensigtsmæssige at dyrke med nutidens store landbrugsmaskiner. Der er altså en rigtig god grund til at få en frivillig aftale på plads, hvor man selv har indflydelse på resultatet, inden man risikerer at få "trukket noget ned over hovedet" ved lov. Der er flere muligheder for at undgå at bruge pesticider i BNBO, f.eks. økologisk drift, skovrejsning, naturprojekter, opkøb mv.

Er det ikke muligt at nå til enighed om en frivillig aftale om at gøre BNBO'et pesticidfrit kan kommunen vælge at indlede en påbudssag i henhold til Miljøbeskyttelseslovens² § 24 for at sikre BNBO'et. Påbud gives på baggrund af risikovurderingen for det specifikke BNBO.

Kommunen skal i henhold til Vandforsyningslovens³ § 13d modtage udkast til en aftale, inden den indgås. Kommunalbestyrelsen kan inden en frist på 2 uger fremsætte indsigelser mod aftalen, hvilket betyder, at aftalen ikke kan indgås. Vandforsyningsloven giver ikke vandforsyningen indsigelsesret

mod kommunale aftaler. Det vil dog altid være tilrådeligt at samarbejde omkring aftaleindgåelsen, herunder f.eks. i forhold til nærmere afgrænsning af areal samt erstatningsbeløb. Herudover skal kommunen sikre at vandforsyningen bliver hørt inden der træffes afgørelse i sagen.

Landbrugskonsulenter og vandværksforeninger

Ringkøbing-Skjern Kommune er bekendt med at mange landbrugskonsulenter vil være behjælpelige med at få lavet gode aftaler mellem lodsejer og vandværk. Vi opfordrer derfor lodsejerne til at kontakte deres landbrugskonsulent for hjælp til udformning og indgåelse af aftalerne med det relevante vandværk. Samtidig opfordrer vi både lodsejere og vandværker til at tage kontakt til hinanden for at få indgået aftaler. Vandværket har mulighed for at søge mere information hos den vandværksforening, de er medlem af.

Den specifikke risikovurdering

Hvert BNBO har sin egen specifikke risikovurdering, hvor der er set på en lang række af faktorer som f.eks. jordbundsforhold, boringens tilstand og opbygning, indvindingens størrelse og hvordan jorden indenfor BNBO'et dyrkes i dag. Aftalen, der skal indgås, bør tage udgangspunkt i risikovurderingen og de lokale forhold i det specifikke BNBO. Vi beder derfor om at lodsejer og vandværk kontakter undertegnede for at høre nærmere om risikovurderingen for det specifikke BNBO inden I påbegynder arbejdet med at udarbejde aftaler.

Jeg kan kontaktes på mail: susanne.plesner@rksk.dk eller telefon 9974 1363.

Venlig hilsen

Susanne Plesner
Geolog

Yderligere information om BNBO

I kan læse mere om BNBO og beskyttelsen af dem her: <https://mst.dk/natur-vand/vand-i-hverdagen/grundvand/boringsnaere-beskyttelsesomraader/>

Lovgrundlag:

¹Bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning, BEK nr. 1476 af 17. december 2019

²Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 1218 af 25. november 2019

³Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v., LBK nr. 1450 af 5. oktober 2020

